

Årsredovisning 2017

Svensk Luftambulans

Svensk Luftambulans är ett kommunalförbund med säte i Karlstad, organisationsnummer 222000-3061. Medlemmar i förbundet är Landstinget i Värmland, Landstinget Dalarna, Västra Götalandsregionen och Region Uppsala. Ändamålet med kommunalförbundet är att ansvara för och driva ambulanshelikopterverksamhet och annan därtill anknuten verksamhet åt medlemmarna samt verka för etablering av en nationell samordning av ambulanshelikopterverksamheten.

Innehåll

1	Inledning	3
2	Kommunalförbundet	4
3	Förvaltningsberättelse	5
3.1	Utveckling av verksamheten	5
3.1.1	Upphandling av nya helikoptrar	5
3.1.2	Övergångslösning för Västra Götalandsregionen	5
3.1.3	Ägande av helikoptrar	6
3.1.4	Ekonomisk utveckling	6
3.1.5	Personal	6
3.2	Utförd verksamhet under året	8
3.2.1	Tillgänglighet	8
3.2.2	Flygtid och genomförda uppdrag	8
3.2.3	Värmland	9
3.2.4	Västra Götaland	10
3.2.5	Dalarna	11
3.2.6	Uppsala	12
3.2.7	Med – SLA	12
4	Måluppfyllelse	14
5	Internkontroll	16
5.1	Internkontrollplan	16
5.2	Kontrollområden	16
5.3	Uppföljning	17
6	Finansiell analys	18
6.1	Årsresultat 2017	18
6.2	Finansiell ställning	19
7	Finansiella rapporter	20
7.1	Resultaträkning	21
7.2	Balansräkning	22
7.3	Noter	23
7.3.1	Not 1, Verksamhetens intäkter	23
7.3.2	Not 2, Verksamhetens kostnader	23
7.3.3	Not 3, Medlemsbidrag	24
7.3.4	Not 4, Materiella anläggningstillgångar	24
7.3.5	Not 5, Fordringar	24
7.3.6	Not 6, Avsättningar	25

7.3.7	Not 7, Kortfristiga skulder	25
7.4	Kassaflödesanalys	26

1 Inledning

Bygget av en nationell ambulanshelikopter verksamhet går vidare

När Landstinget Dalarna och Landstinget i Värmland beslutade att starta ett kommunalförbund för att bedriva en gemensam ambulanshelikopter verksamhet, var målsättningen att detta samtidigt skulle vara första steget i en fortsatt utveckling mot en nationell samordning. Kontakter har tagits med regioner och landsting

Under våren 2015 blev Västra Götalandsregionen medlem i kommunalförbundet och från den 1 juli samma år togs driften av Sävbasen över av Svensk Luftambulans. Även Region Uppsala är medlem i förbundet sedan februari 2016. Deras operativa verksamhet drivs dock för närvarande av en privat operatör. Övertagandet av den verksamheten kommer att ske när nuvarande avtal löper ut, preliminärt 2020.

För att möjliggöra övertagandet av Uppsalas operativa verksamhet samt för att ersätta Västra Götalands nuvarande helikopter har en upphandling av nya helikoptrar påbörjats. Upphandlingen avser en något större helikopter än de tre H 145 som förbundet opererar sedan slutet av 2015. De nya helikoptrarna kommer att vara bättre anpassade för såväl primär- som sekundärtransporter. De kommer att kunna ta med personal under utbildning, medföljande anhöriga och utrustning som krävs vid specialtransporter.

I avvaktan på att nya helikoptrar upphandlas har en övergångslösning, med en extern operatör, godkänts för Västra Götalandsregionen, under en fyraårsperiod. De kvarstår som medlemmar under denna period.

Gunnar Barke
Ordförande direktionen

Annika Tännström
Vice ordförande, direktionen

2 Kommunalförbundet

Kommunalförbundet Ambulanshelikopter Värmland-Dalarna bildades i maj 2014. I samband med Västra Götalands anslutning till förbundet våren 2015 ändrades namnet till Svensk Luftambulans.

Kommunalförbundet leds av en direktion bestående av två ordinarie ledamöter och två ersättare från varje medlem.

Ledamöter under verksamhetsåret har varit Fredrik Larsson och Ulric Andersson från Landstinget i Värmland, Gunnar Barke och Crister Carlsson från Landstinget Dalarna, Annika Tännström och Jim Aleberg från Västra Götalandsregionen samt Bertil Kinnunen och Johan Örjes från Region Uppsala. Gunnar Barke har varit ordförande och Annika Tännström vice ordförande i direktionen under 2017.

Ersättare har varit Jane Larsson och Monica Gundahl från Landstinget i Värmland, Elin Norén och Birgitta Sacrédeus från Landstinget Dalarna, Nicklas Attefjord och Annette Ternstedt från Västra Götalandsregionen samt Erik Hemmingsson och Anna-Karin Klomp från Region Uppsala.

Under året har direktionen tillsatt ett arbetsutskott med en ledamot från varje medlem. Ledamöter i arbetsutskottet har varit Gunnar Barke, Annika Tännström, Fredrik Larsson och Bertil Kinnunen.

Direktionen har haft nio sammanträden under verksamhetsåret. I februari var mötet förlagt till Karlstad, i juni till Arlanda och i oktober hölls mötet i Stockholm. Övriga möten har genomförts som videosammanträden. Arbetsutskottet har haft ett sammanträde under året.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Utveckling av verksamheten

2017 var första året för Svensk Luftambulans när verksamheten har bedrivits hela året på samtliga tre baser. Under året har också en ny teknisk verkstad tagit i bruk. Årliga tillsyner och löpande underhåll på samtliga tre H 145 har utförts i egen regi.

Under året har Västra Götalandsregionen ansökt om, och fått godkänt av övriga medlemmar, att få bedriva sin operativa verksamhet med hjälp av en extern operatör, i avvaktan på att upphandlingen av nya helikoptrar är klar och ny helikopter kan levereras.

3.1.1 Upphandling av nya helikoptrar

En grundtanke inom Svensk Luftambulans är att bedriva en effektiv verksamhet bl.a. genom att minimera antalet helikoptertyper. Bedömningen är att det behövs två typer av helikoptrar för att klara både primär- och sekundäruppdrag. Idag bedrivs verksamheten med två H 145, i Värmland och Dalarna samt en större modell, S 76 C+, i Västra Götaland. Utöver detta finns en H 145 som används som reservhelikopter av samtliga tre medlemmar.

Västra Götalands helikopter kommer att behöva ersättas under 2018 och en helikopter av den större modellen behöver också upphandlas för att SLA ska kunna ta över den operativa verksamheten i Region Uppsala. Anbudsunderlag har tagits fram under året och upphandlingen utannonserades i december. Anbudstiden går ut i februari och tilldelningsbeslut beräknas kunna tas under våren 2018.

Helikoptrarna kommer att levereras i slutet av 2020 så att Region Uppsalas verksamhet ska kunna tas över när deras nuvarande avtal löper ut 2020-12-31.

3.1.2 Övergångslösning för Västra Götalandsregionen

Västra Götalandsregionens helikopter är i behov att bytas ut under 2018. Man har där bedömt att man inte klarar sin verksamhet med en H 145, utan behöver en större typ i avvaktan på leverans av de nya helikoptrarna. Man har därför ansökt om och fått beviljat av övriga medlemmar, att få upphandla en extern operatör under en övergångsperiod. Västra Götalandsregionen har förbundit sig att under övergångsperioden fortsätta svara för sin del av de gemensamma kostnaderna så att inte Landstinget i Värmland och Landstinget Dalarna drabbas av kostnadsökningar.

En extern operatör är upphandlad under året och avtal tecknat för en övergångslösning under perioden 2018 – 2021. Planering för överlämnande av verksamheten pågår med utgångspunkt att den nya operatören tar över verksamheten från 2018-06-01.

3.1.3 Ägande av helikoptrar

I december 2014 träffades ett avtal med Airbus Helicopters om upphandling av två helikoptrar. En till Landstinget i Värmland och en till Landstinget Dalarna. Båda helikoptrarna levererades under november/december 2015.

I samband med att Västra Götalandsregionen blev medlem i kommunalförbundet beställdes en gemensam reservhelikopter. Reservhelikoptern levererades i april 2016 och servar idag samtliga verksamheter. Den ägs av Svensk Luftambulans.

Samtidigt som direktionen beslutade om upphandling av nya helikoptrar, beslutades också att fastställa principen om att Svensk Luftambulans skall äga de helikoptrar verksamheten opererar. Samtliga medlemmar har godkänt denna princip vilket nu också framgår av gällande förbundsordning.

De nya helikoptrar som är under upphandling kommer att ägas av Svensk Luftambulans.

Planeringen var också att Landstinget i Värmlands och Landstinget Dalarnas helikoptrar skulle överföras till Svensk Luftambulans från 2018-01-01. Vissa frågor kring avdragsrätt för moms har gjort att den planerade överföringen är flyttad till 2019-01-01.

3.1.4 Ekonomisk utveckling

Utvecklingen av kommunalförbundets verksamhet har pågått sedan starten 2014. Under 2015 övertogs verksamheten i Västra Götaland och i mars 2016 påbörjades den operativa driften i Dalarna. 2017 har varit det första året med full drift på samtliga tre baser och samtliga tjänster är nu bemannade.

Under 2016 blev även Uppsala medlem i förbundet. Den operativa verksamheten där sköts fortfarande av en extern operatör och har inte påverkat förbundets omsättning. Uppsala svarar för viss del av de gemensamma kostnaderna.

Vissa utökade kostnader har uppkommit under året, främst beroende på att flygtiden i Landstinget Dalarna ökat i förhållande till budget.

Under 2018 kommer Västra Götalandsregionen att överlåta sin verksamhet på en extern operatör varför omsättningen för förbundet kommer att sjunka.

3.1.5 Personal

Antalet anställda har ökat under året. Detta beror i första hand på att vakanta pilottjänster har tillsats. Utöver nedan redovisat antal anställda köps vissa konsulttjänster externt samt administrativa tjänster från Landstinget i Värmland.

Antal anställda 2017-12-31

Tjänster	Antal	Varav kvinnor
Piloter	25	1
HCM (Hems crew member)	12	4
Teknisk personal	8	inga kvinnor
Övriga	8	2
Totalt	53	7

I gruppen piloter ingår ett antal personer med kombinerade tjänster av chefsuppdrag och flygtjänst.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har varit låg under året, 0,68 procent. Sjukfrånvaron fördelat på kön och yrkeskategori redovisas ej med hänvisning till undantagsregeln i Lagen om Kommunal Redovisning, som säger att uppgiften ej ska lämnas om antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till enskild individ. Med grupp avses både ålderskategori och könsfördelning.

Sjukfrånvaro

Anst-dagar	0-1 dgr		1-14 dgr		14-60 dgr		60-90 dgr		90- dgr		Totalt	
	Dagar	Frekvens	Dagar	Frekvens	Dagar	Frekvens	Dagar	Frekvens	Dagar	Frekvens	Dagar	Frekvens
18347	5	0,03%	54	0,29%	50	0,27%	0	0,00%	15	0,08%	124	0,68%

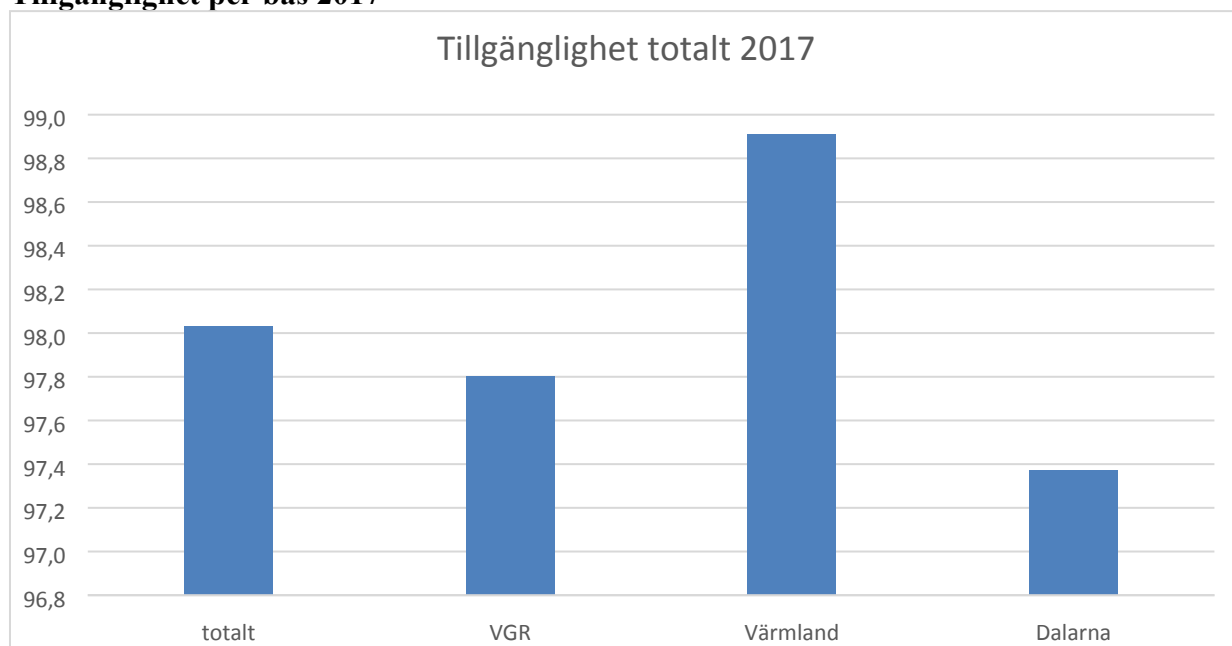
3.2 Utförd verksamhet under året

3.2.1 Tillgänglighet

Tillgängligheten inom Svensk Luftambulans är hög. I genomsnitt låg tillgängligheten på samtliga tre baser på drygt 98 %. Den var något lägre vid basen i Mora beroende på ett rotorbladfel under sommaren.

I siffrorna ingår stillestånd på grund av tekniska problem och brist på personal. När det gäller personalbrist kan det bero på sjukdom med kort varsel eller att taket för flygtid uppnåtts. Stillestånd på grund av väder ingår inte i denna statistik.

Tillgänglighet per bas 2017

3.2.2 Flygtid och genomförda uppdrag

Verksamheterna har varit i full drift vid samtliga tre baser under hela 2017.

Flygtid för uppdrag baseras på den tekniska flygtiden från det att helikoptern lättar till att den landar. Flygtid övrigt beräknas på samma sätt som ovan men avser träning, skolning och teknisk flygning.

Med primäruppdrag avses transport av sjuka eller skadade patienter till sjukhus medan sekundäruppdrag avser transporter mellan två sjukvårdsinrättningar.

Med samtidighetskonflikter avses då flera uppdrag tidsmässigt står i konflikt med varandra och en medicinsk prioritering måste göras.

Avvisande och avbrytande av uppdrag görs på grund av medicinska skäl, tekniska skäl eller väderbegränsningar.

Ett uppdrag räknas som fullföljt om personalen haft patientkontakt, oavsett om patienten åker med helikoptern eller ej.

Flygstatistik januari - december 2017

Flygtid (timmar)	Västra				Totalt
	Värmland	Dalarna	Götaland	Uppsala	
Flygtid uppdrag	501,5	605,7	779	880	2766,2
Flygtid övrigt	88,5	106,9	133,5	34	362,9
Total flygtid	590	712,6	912,5	914	3129,1
Uppdrag (antal)					
Primäruppdrag	363	382	687	149	1581
Sekundäruppdrag	81	65	125	481	752
Samtidighetskonflikter	272	62	235	13	582
Antal avvisade uppdrag	628	633	1004	83	2348
Antal avbrutna uppdrag	588	502	453	83	1626
Antal genomförda uppdrag	444	447	812	630	2333

3.2.3 Värmland

Produktion

Produktionen under året har legat i linje med budgeterat antal uppdrag och flygtimmar. Dock har dåligt väder i slutet på året minskat möjligheten att flyga. Inga långa stillestånd på grund av tekniska problem har förekommit. Utöver ovan redovisade uppdrag med helikoptern har 230 primäruppdrag och 23 sekundäruppdrag genomförts med akutbilen.

Arbete pågår med att integrera helikopterverksamhetens utlarmningskriterier med ambulansens kriterier mot SOS. Detta har medfört en ökad utlarmningsfrekvens under nov-dec. Dock har inte träffsäkerheten i larmen ökat vilket har medfört fler avvisade och avbrutna larm än tidigare. Detta är ett prioriterat område, med stor förbättringspotential, inför 2018. Fortsatt arbete gentemot SOS pågår.

Efter en ganska tuff vår och sommar med hög larmfrekvens följde en lugnare period under hösten vilket även den vägburna ambulansverksamheten upplevde.

Medicinsk utveckling

Konceptet blod/plasma i helikoptern samt plasma i akutbilen, infördes under juni månad.

Planering för genomförande av ett utbildningskoncept för HCM under 2018 har påbörjats under sista kvartalet av 2017. Utbildningsprogrammet är framtaget av Med-SLA. En HCM har fått uppdrag att vara utbildningssamordnare på Karlstadsbasen, för att organisera tänkt utbildning inom ramen för budget samt tillgänglig årsarbetstid.

Efter omorganisationen av läkarbemanningen har det, var sjätte vecka, genomförts medicinska gemensamma utbildningsdagar för HCM och läkare, vilket har varit mycket uppskattat och lärorikt. Detta är första gången sedan starten 2014 som samtliga i det medicinska teamet har kunnat träffats samtidigt.

Ny skåpplåda för den medicinska utrustningen har installerats i akutbilen. Detta för att göra arbetet smidigare samt att höja säkerheten, då den tidigare anordningen inte var anpassad för vår utrustning. Detta har genomförts i gott samarbete tillsammans ambulansverksamhetens fordonsansvarige. Landstinget har svarat för finansieringen.

Personal

En omorganisation av läkarbemanningen är genomförd. Bemanningen består nu av åtta läkare i stället för tolv, och är uppdelad på två grupper. Varje läkare arbetar 50% på helikoptern och 50% på klinik, sex veckor åt gången. En ny läkare har skolats in och är i tjänst sedan början av september.

En HCM är föräldraledig sedan början av april 2017 och väntas komma tillbaka i tjänst under hösten 2018. En vikarie har anställts under ett år från 28 aug 2017.

En pilot har flyttat sin tjänst till Mora vilket gjort att en ny pilot har rekryterats. Han beräknas vara i operativ tjänst under våren 2018.

Övrigt

Landstinget i Värmland har godkänt ett hyresavtal med Karlstad Airport angående en permanent operativ bas på Karlstads flygplats, med inflyttning hösten 2019. Detta kommer att lyfta den operativa verksamheten i Värmland, då nuvarande lokaler är för små och inte lämpade för prehospitalt beredskapsarbete.

3.2.4 Västra Götaland

Produktion

Det har varit ett år där fokus legat på organisatoriska frågor kring övergångslösning för Västra Götalandsregionen och upphandling av nya helikoptrar. Positivt har varit etablerandet av HEMS-koordinatorfunktionen på SOS, en förutsättning för förbättrad precision i utalarmeringen.

Efter den kraftiga ökning av antalet larm/beredskapslarm, som vi såg 2015 med en viss utplaning under 2016, har en minskning skett under 2017 med ca 16 %. Detta med oförändrat antal genomförda larm.

Etableringen av HEMS-koordinatorerna och ökat fokus på vikten av precision i utalarmeringen är nu genomförd, varför utvecklingen under 2018 kommer att bli mycket intressant att följa.

Minskningen av antalet larm ligger sannolikt också bakom minskningen av samtidighetskonflikter även om denna minskning är relativt liten. Noterbart är också att de allvarliga händelser i regionen, där helikoptern missats att larmas ut, inte har ökat till följd av de minskade larmen.

Medicinsk utveckling

Programmet för prehospitalt blod vid blödningschock har under året visat sig vara mycket framgångsrikt. Totalt har nu 28 patienter erhållit blod samt 43 frystorkad plasma. I ett antal fall har denna behandling sannolikt varit livräddande.

Riktlinjerna för trombeectomi vid stroke har skrivits om och tidsintervallen förlängts under året, i samråd med neurologen på Sahlgrenska.

En diskussion kring enhetens roll vid kemiska olycka har initierats, vilket under 2018 kommer att resultera i nya riktlinjer.

I september anställdes två HEMS-koordinatorer, i Västra Götalandsregionens regi, med placering på SOS centralen. De är, efter att ha gått i skarp drift i december, i tjänst måndag-torsdag mellan 07.00-22.00 samt fredagar mellan 07.00-16.00. De två koordinatorerna är erfarna ambulanssjuksköterskor och enligt erfarenhet från tidigare projekt, 2015, kommer detta att leda till förbättrad precision i utalarmeringen med minskning av samtidighetskonflikter och en förbättrad tillgänglighet och ökad kostnadseffektivitet. Målsättningen är att på sikt utöka verksamheten till att omfatta dygnets alla timmar alla veckodagar.

Personal

I maj hölls ett tvådagars kombinerat APT- och utbildningsmöte. Medicinskt fokus låg på trauma och blödning, akuta komplikationer i samband med graviditet samt halvdagskurs i organisation på skadeplats (PS).

I övrigt genomfördes regelbunden scenarioträning/övning löpande med besättningarna. Alla genomgår årligen såväl barn respektive vuxen scenarioträning på basen med två sjuksköterskor vid enheten som träningsledare.

En omgång med evakuering av helikopter under vatten, HUET, har genomförts.

3.2.5 Dalarna

Produktion

Det har inkommit totalt 1 743 larm under året. Av dessa har 382 primäruppdrag och 65 sekundäruppdrag genomförts. 502 larm har avbrutits och 633 har avvisats. 265 telefonkonsultationer har dessutom genomförts.

Produktionen har löpt på bra under perioden med undantag för tekniska problem i samband med sprickbildning i ett rotorblad, som medförde stillestånd 3–5 juli samt 20–22 juli, totalt i knappt 100 timmar.

Medicinsk utveckling

En ventilator är upphandlad och placerad på IVA i Falun. Apparaten kommer att vara reserv om den nuvarande behöver repareras eller när den ska på service.

Fortsatt utveckling av de medicinska riktlinjerna har pågått under året samt samverkansövningar och informationsutbyte med ambulanssjukvården på deras arbetsplatsträffar.

Personal

En pilot har slutat sin anställning. En ny pilot, som tidigare har verkat i Värmland, har numera sin placering i Mora. En ersättare för honom har anställts till basen i Karlstad.

Övrigt

Fortsatt samarbete med SOS och ambulans, som har deltagit som medåkare under året.

3.2.6 Uppsala

Produktion

För Luftburen Intensivvård har produktionen varit högre under 2017 än tidigare år. Totalt utfördes 812 uppdrag vilket var det högsta antalet uppdrag sedan 2011. Det område som ökade mest är uppdrag mot olycksplats (Prio 1) där enheten utförde 183 uppdrag. Antalet IVA transporter har varit oförändrat och NEO-uppdragen har minskat något. Det största avvikelserna har funnits inom förflyttningar av Uppsala läns patienter, där vi såg en markant ökning under det sista kvartalet. Orsaken till detta är platsbrist på Akademiska sjukhuset. Helikoptern och tjänsten från SAA har fungerat mycket bra, dock har vi haft fler inställda uppdrag på grund av teknik än tidigare vilket är en följd av en åldrande maskin.

Organisation

Arbetsgruppen är välmående och stabil och den enda nyrekryteringen som skett är en ny läkare. Den administrativa tiden har varit oförändrad med mycket fokus på arbetet tillsammans med Göteborg för att utforma underlag till upphandlingen av helikoptrar som påbörjades i slutet av 2017.

Verksamhetsområdet Anestesi och IVA på Akademiska sjukhuset fick under 2017 en ny verksamhetschef, med ansvar även för ambulanshelikopterverksamheten.

Medicinsk utveckling

De största händelserna inom detta område har varit införande av prehospitalt blod, där enheten fick förmågan att erbjuda blod till patienter på olycksplats. Totalt transfunderades 11 patienter under 2017. Vi har också utvecklat en ny hållare till våra nya infusionspumpar och dessa kommer att sättas i drift under februari 2018.

3.2.7 Med – SLA

Forskning

Svensk luftambulans har, trots minimala resurser (en 20% forskningstjänst), på kort tid etablerat sig med prehospital forskning i världsklass (PHAST i BJA), skapat ett omfattande internationellt nätverk medverkande i European HEMS and Air Ambulance Committee samt synts på framstående positioner vid nationella och internationella kongresser. Detta är en bekräftelse på att Svensk Luftambulans inte bara är en operatör av ambulanshelikoptertjänster utan också en organisation som aktivt och framgångsrikt bedriver medicinsk utveckling av den helikopterburna akutsjukvården.

Svensk luftambulans har lett multicenterstudien PHAST om prehospital intubation av 2028 kritiskt sjuka patienter vid sex ambulanshelikoptrar och sex akutbilar i Norden. PHAST är

världens största prospektiva studie på prehospita intubation av anestesipersonal. Mycket glädjande har nu British Journal of Anaesthesia, meddelat att de kommer publicera PHAST. Detta bekräftar att Svensk Luftambulans prehospitala forskning redan placerar sig i internationell toppklass.

Värmland och Dalarnas ambulanshelikoptrar har under sommaren och hösten genomfört den randomiserade cross-over-simulatorstudien SPRINT, syftandes till att undersöka intubation i H145 helikopterokabinen. Datat är nu insamlat, statistiskt bearbetat och manuskriptet är lämnat till en vetenskaplig tidskrift.

SLA:s forskningschef Mikael Gellerfors har blivit invald i den europeiska expertgruppen för ambulanshelikoptersjukvård, FAAME, och deltar nu i arbetet med att ta fram europeiska prehospitala riktlinjer för olika akutmedicinska tillstånd. Han har också varit med och startat upp Nordic Prehospital Research Alliance, under 2017, syftandes till ökat forskningssamarbete de stora nordiska ambulanshelikopterorganisationerna.

I Västra Götalandsregionen, som på nationellt plan var först med att i organiserad form ge blod prehospitalt 2016, har nu totalt 28 patienter erhållit blod. Samtliga patienter har följts upp och en publikation kommer under 2018.

Svensk Luftambulans har fått äran att stå värd för Nordic HEMS PhD-student Meeting i Sverige under mars månad 2018. Mötet syftar till att nordiska ambulanshelikopterdoktorander serveras intressanta föreläsningar om prehospital forskning samt får utbyta forskningserfarenheter med varandra.

Framgångarna för Med-SLA:s forskningsarbete bygger på duktiga läkare, sjuksköterskor och HCM:er, som med höga ambitioner utför bra prehospital forskning.

Utbildning

Under året har den medicinska utbildningsansvarige, inom SLA, tagit fram ett utbildningsprogram för HCM:er. Genomförandet har påbörjats under året med fortsättning under 2018.

Utbildningsprogrammet är ett rullande program, samordnat med medlemmarnas ambulansorganisationer, och kommer att säkra den medicinska kompetensen hos berörd personal framgent.

I oktober genomfördes ett lyckat Med-SLA möte i Sundsvall, i samband med den nationella konferensen - Tactical trauma 2017. Detta möte var ytterst givande och bl.a. diskuterades medicinska insatser vid terrorangrepp, där en av de läkare som var först på plats vid terrorangreppet på Bataclan i Paris, föreläste om sina erfarenheter.

4 Måluppfyllelse

I verksamhetsplanen har direktionen fastställt operativa och finansiella mål för 2017.

4.1 Operativa mål för 2017

- MED-SLA:s organisation utökas till tre deltidstjänster.
- MED-SLA deltar i, eller startar, minst en ny prehospitall studie.
- Avsluta upphandling av ny helikopter till VGR och Uppsala.
- Sätta samman arbetsgrupp för implementering av ny helikopter.
- Verka för att minst ett landsting/region till blir medlem i förbundet
- Att ha minst ett mötestillfälle där personal från alla baser får träffas och utbyta kunskaper och erfarenheter i form av stort APT eller CRM utbildning.
- Verkställa byggnation av långsiktig lösning för verkstadshangar Part 145 och huvudkontor SLA.
- Ta fram och effektuera ett samverkansavtal med kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg.

Första målet är nått. Samtliga deltidstjänster inom Med-SLA är tillsatta.

Under 2018 kommer luftvägsstudien PHAST, där SLA medverkat, att publiceras. Med-SLA har börjat tittat på ett gemensamt upplägg för en ny studie, eventuellt också en gemensam blodstudie.

Förberedelser för upphandling av helikoptrar har pågått under året. Upphandlingen annonserades ut i december och anbudstiden löper ut den 15 februari 2018.

Arbetsgruppen för implementering av ny helikopter är tänkt att börja arbeta när upphandlingen genomförs och förberedelserna för mottagande av den nya helikoptern börjar. Med anledning av att upphandlingen skjutits fram något i tiden är detta mål inte aktuellt under 2017.

Kontakter har tagits med ett antal landsting och regioner för att undersöka deras intresse för medlemskap i SLA. Målsättningen är att få in ansökan från något landsting eller region under 2018.

Arbetsplatsträffar med samtlig personal har genomförts i Karlstad under våren.

Verkstadshangaren för H 145 är färdigställd och i drift. Beslut har även tagits av Landstinget i Värmland om förhyrning av permanenta lokaler för Värmlandsbasen på Karlstad Airport. Den beräknas vara inflyttningsklar under hösten 2019. Detta kommer att frigöra lokaler för huvudkontoret. Arbetet med planering av lokalerna för huvudkontoret kommer att påbörjas under 2018.

Diskussioner om samverkan med Svenskt Ambulansflyg pågår. Verksamheten där planeras starta först under 2020 så ett konkret samverkansavtal är inte aktuellt för närvarande.

4.2 Finansiella mål för 2017

Svensk Luftambulans ska inte ackumulera vinst utan bedriva verksamhet utifrån självkostnadsprincipen. Följande finansiella mål ska därför gälla för förbundet.

- SLA ska inte ackumulera vinst utan ska ha en budgetprocess och ekonomimodell som utgår från självkostnad.
- Ett eget kapital kan generas genom anslutningsavgifter från nya medlemmar eller överskott i verksamheten. Det egna kapitalet ska vara en buffert för att kunna möta eventuella oförutsedda kostnader samt hantera likviditetsförändringar.
- Storleken på det egna kapitalet för förbundet begränsas till ett belopp motsvarande högst 10 % av balansomslutningen för föregående verksamhetsår. Om förbundets egna kapital överstiger begränsningen efter bokslutet skall den överskjutande delen återbetalas till förbundets medlemmar.

Svensk Luftambulans ska inte bedriva finansiell verksamhet eller kapitalplacering. Eget kapital hanteras på bankkonto.

Det egna kapitalet uppgår till 7 938 tkr vid verksamhetsårets slut. Det egna kapitalet överstigen inte 10 % av balansomslutningen för verksamhetsår 2017.

5 Internkontroll

5.1 Internkontrollplan

Direktionen fastställde en internkontrollplan för 2017 vid sitt sammanträde 2016-11-24. Planen innehåller tre kontrollområden.

5.2 Kontrollområden

Följande tre kontrollområden har identifierats för 2017;

- Efterlevnad av gällande flyglagstiftning
- Anslutning av nya medlemmar
- Kostnadskontroll

Inom dessa områden har ett antal kontrollåtgärder tagits fram.

Efterlevnad av gällande flyglagstiftning

- Redovisa i direktionen samtliga resultat från Transportstyrelsens verksamhetskontroller.
- Redovisa förändringar i regelverket kring flygverksamheten som påverkar drift eller ekonomin.

Anslutning av nya medlemmar

- Kontakta landsting/regioner med befintliga avtal om ambulanshelikopterverksamhet och undersök när deras avtal löper ut och om intresse då finns för anslutning till SLA.
- Kontakta landsting/regioner som idag inte har någon ambulanshelikopterverksamhet och undersök om de planerar att starta upp en sådan och om de i så fall är intresserade av medlemskap i SLA.

Kostnadskontroll

- Samtliga större avvikelser från budgeten ska snarast möjligt redovisas i direktionen.
- En modell för uppföljning tas fram under våren. Särskild tonvikt ska läggas på uppföljningen av personal- och lönekostnader.
- Utveckla en modell för samverkan kring budgetprocessen som säkerställer medlemmarnas deltagande och inflytande. Redovisas till direktionen senast i mars månad.
- Förslag till budget för 2018 ska redovisas för direktionen före sommaren.
- Förslag till treårsplan för perioden 2018–2020 ska redovisas för direktionen senast den 30 september.

5.3 Uppföljning

Efterlevnad av gällande flygslagstiftning

Redovisning av Transportstyrelsens verksamhetskontroller sker regelbundet i direktion, liksom eventuella förändringar i regelverket kring flygverksamheten.

Anslutning av nya medlemmar

Kartläggning av gällande avtal har genomförts. Kontakter har också tagit med Region Norrbotten, Västerbottens Läns Landsting, Region Gotland och Region Jämtland Härjedalen om intresse av att bli medlemmar i SLA.

Kontakt har också tagits med Region Gävleborg och Sydöstra sjukvårdsregionen, vilka idag inte har någon helikopterverksamhet, om intresse för att starta upp en sådan.

Kostnadskontroll

Redovisning av kostnadsutfall i förhållande till budget sker tertialvis.

En modell för uppföljning har tagits fram gemensamt och tillämpas från tertialredovisning 1, 2017.

En modell för budgetprocessen har tagits fram. Förslag till ägarbidrag för 2018 har beslutats av direktionen och godkänts av medlemmarna. Verksamhetsplan och budget för 2018 presenterades för direktionen i oktober.

En treårsplan för perioden 2018–2020 har inte presenterats för direktionen. Det har varit svårt att göra en bedömning för de kommande tre åren, då det rått osäkerhet kring Västra Götalandsregionens verksamhet under denna period.

6 Finansiell analys

6.1 Årsresultat 2017

Årsresultat

För perioden januari till december år 2017 uppgick resultatet till -1 371 tkr.

Svensk Luftambulans (SLA) År 2016	UTFALL 2017	UTFALL 2016	jmf 2017-2016	Helårsbudget 2017	Avvikelse utfall 2017- budget 2017
3 Verksamhetens intäkter	174	1 259	- 1 085	-	174
4 Kostn för personal, förtroende valda	- 66 478	- 58 337	- 8 141	- 66 797	320
5 Kostnader köpt verksamhet, material, bidrag	- 1 827	- 1 900	73	- 308	- 1 519
6 och 7 Övriga verksamhetskostnader	- 37 435	- 36 433	- 1 002	- 37 211	- 224
79 Avskrivningar	- 4 373	- 3 439	- 934	- 4 450	77
8 Medlemsbidrag	108 766	102 058	6 708	108 766	-
8 Finansiella intäkter och kostnader	- 199	- 410	211	-	- 199
	- 1 371	2 799	- 4 170	-	- 1 371

De obudgeterade intäkterna är vidarefakturerings av flygbränsle till externa operatörer, som utnyttjat våra tankar.

Verksamhetens nettokostnader, exklusive avskrivningar och finansiella kostnader, uppgick till 105 565 tkr, vilket är 1 423 tkr högre än budgeterat.

I ovanstående tabell visar kostnaden för personalen ett överskott på ca 320 tkr mot budget, där lönekostnader uppvisar ett underskott på ca 1 660 tkr och övriga personalkostnader ett överskott om ca 1 980 tkr.

Det är framförallt för HCM och piloter, som vakanser och sjukdom har lett till höga kostnader genom övertid och fridagsinköp (-4000 tkr). Vakanserna har även gett behov av tjänsteköp av administrativa tjänster och tekniker. Dessa kostnader har bokförts under kostnadslag 5, till ett värde av 1 816 tkr.

Kostnader för helikopterdrift, inom kostnadslag 6, understiger budget med ca 500 tkr. I kostnaden ingår utrustning till nya hangaren på 177 tkr. Kostnaden för flygbränsle och serviceavtal överskrider budget med ca 890 tkr. Försäkringskostnaderna för helikoptrarna hamnar ca 450 tkr under budget och inköp av reservdelar och förbrukningsmaterial ca 930 tkr under budget.

Kostnadslag 7 visar en kostnad som överskrider budget med ca 280 tkr. Här finns kostnad för Med SLA bokförda, som är budgeterade inom kostnadslaget lönekostnader. Periodens avskrivningar uppgår för året till 4 373 tkr och är 77 tkr lägre än budget.

De finansiella kostnaderna/intäkterna uppgår till 199 tkr och utgörs till största delen av valutadifferenser mellan preliminärbokning i leverantörsreskontra och verklig kurs vid utbetalningstillfälle.

Årsresultat per medlem

Kostnaderna är här fördelade per bas. De gemensamma kostnaderna är fördelade enligt en överenskommen fördelningsnyckel. Vissa kostnader fördelas lika mellan de tre baserna, andra fördelas per flugen timme eller annan överenskommen princip.

Avvikelsen från inbetalt ägarbidrag är störst i Dalarna på grund av ett ökat antal flygtimmar.

Kostnad per medlem

Ae	Värmland	Dalarna	VGR	Reg Uppsala	Totalt
SLA Gemensamt	8 771	8 671	8 365	367	26 173
Safety & Compliance	149	149	149	5	450
Crew Training	388	388	930	-	1 707
Flight Operation	13 902	13 841	19 922	-	47 664
Part 145	4 333	4 320	1 616	-	10 270
Ground Operations	168	168	168	-	505
Air Training Org (ATO)	12	12	23	-	48
Continuing Airworthiness	6 647	7 616	9 056	-	23 319
S:a kostnader	34 371	35 166	40 228	372	110 137
Ägarbidrag 2017	34 104	33 914	40 285	464	108 766
Resultat per ägare	- 267	- 1 253	57	92	- 1 371

6.2 Finansiell ställning

Investeringar

SLA har under året investerat för totalt 598 tkr, omfattande verktyg 274 tkr, lyftanordning och arbetsställningar till den nya hangaren för 290 tkr samt en ny hjälm till pilot i Dalarna 34 tkr.

Likvida medel

Förbundet hade den 31 december 2017 på konton i Nordea Bank AB (publ.) 23 228,6 tkr. Ett kortfristigt lån finns upptaget i bank på 64 730 tkr.

Balansavstämning

Efter bedömning uppgår årets balanskravsresultat till - 1371 tkr.

Årets resultat	-	1 371
Avgår realisationsvinst anläggningstillgångar		0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-	1 371
Balanskravsresultat	-	1 371

7 Finansiella rapporter

Bokslutsperiod

De finansiella rapporterna redovisar utfall för perioden 1 januari – 31 december 2017.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Förbundet redovisar enligt lagen om kommunal redovisning (1997:614) och följer god redovisningssed samt anvisningar lämnade av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Intäkterna redovisas till verkligt värde av vad förbundet fått eller kommer att få. Det innebär att förbundet redovisar intäkter till nominellt värde (fakturabelopp).

Fordringar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Övriga tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om annat ej anges.

Leverantörs- och kundfakturor med väsentliga kostnads- och intäktsposter periodiseras.

Löner och semester periodiseras över tid. Outtagen semester inklusive sociala avgifter skuldbokförs.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Fordon	7 år
Inventarier och maskiner	5–10 år
Helikopter	20 år
Reservdelar/utbytesdelar	20 år

7.1 Resultaträkning

Resultaträkning	Not	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Tkr		2017	2017	2017	2016
Verksamhetens intäkter	1	174	-	174	1 259
Verksamhetens kostnader	2	- 105 739	- 104 316	- 1 423	- 96 669
Avskrivningar		- 4 373	- 4 450	77	- 3 439
Verksamhetens nettokostnader		- 109 938	- 108 766	- 1 172	- 98 849
Medlemsbidrag	3	108 766	108 766	-	102 058
Finansiella kostnader		- 199	-	- 199	- 410
Resultat före extraordinära poster		- 1 371	-	- 1 371	2 799
Periodens/Årets resultat		- 1 371	-	- 1 371	2 799

7.2 Balansräkning

Balansräkning Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	4		
Maskiner och inventarier		2 834	2 917
Utbytes/reservdelar		818	863
Övriga materiella anläggningstillgångar		65 158	68 805
Summa anläggningstillgångar		68 811	72 585
Omsättningstillgångar			
Fordringar	5	34 073	34 032
Kassa och Bank		23 229	24 965
SUMMA TILLGÅNGAR		126 112	131 582

Balansräkning Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Balanserat resultat		9 309	6 510
Periodens/årets resultat	-	1 371	2 799
Summa eget kapital		7 938	9 309
Avsättningar	6		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		6 878	3 005
Löneskatt pensioner		3 200	1 633
Skulder	7		
Kortfristiga skulder		108 096	117 635
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		126 112	131 582

7.3 Noter

7.3.1 Not 1, Verksamhetens intäkter

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Anslutningsavgift nya medlemmar		1 063
Vidarefakturerade kostnader		197
Övrigt	174	
	174	1 259

7.3.2 Not 2, Verksamhetens kostnader

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Personalkostnader	64 774	56 665
Utbildningskostnader	1 585	1 456
Rekryteringskostnader	119	216
Inhyrd personal tekniker/piloter/adm	1 816	1 707
Kontors och förbrukningsmaterial	818	364
Arbetskläder och utrustning	115	325
Flygbränsle	7 181	6 886
Reparation och reservdelar helikopter	1 084	964
Serviceavtal helikopter	15 071	16 598
Övriga transportmedel	437	456
Resekostnader	1 172	1 179
Försäkringspremier	3 028	2 727
Redovisnings- och revisionsarvoden	2 420	2 050
Konsultarvoden	1 657	1 475
AOC, Transportstyrelsen	566	473
Övrigt	3 897	3 129
	105 739	96 669

7.3.3 Not 3, Medlemsbidrag

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Landstinget i Värmland	34 104	33 781
Landstinget i Dalarna	33 914	30 690
Region Uppsala	464	
Västra Götalandsregionen	40 285	37 588
	108 766	102 058

7.3.4 Not 4, Materiella anläggningstillgångar

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	76 387	34 106
Inköp	599	42 281
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	76 986	76 387
Ingående avskrivningar	- 3 802	- 363
Periodens avskrivningar	- 4 373	- 3 439
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 8 175	- 3 802
Utgående redovisat värde	68 811	72 585

7.3.5 Not 5, Fordringar

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Kundfordringar	28 516	27 253
Varav medlemsbidrag kvartal 1 2017	28 496	27 192
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	965	2 968
Övriga kortfristiga fordringar	4 593	3 811
	34 073	34 032

7.3.6 Not 6, Avsättningar

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31						
Avsatt pensioner	6 878	3 005						
Avsatt löneskatt	3 200	1 633						
<table border="1"><tr><td><i>slutskatt tax 2017</i></td><td>1656</td></tr><tr><td><i>tax 2018</i></td><td>1544</td></tr><tr><td></td><td>3200</td></tr></table>	<i>slutskatt tax 2017</i>	1656	<i>tax 2018</i>	1544		3200		
<i>slutskatt tax 2017</i>	1656							
<i>tax 2018</i>	1544							
	3200							
	10 078	4 638						

7.3.7 Not 7, Kortfristiga skulder

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	64 730	70 300
Leverantörsskulder	3 015	5 894
Upplupna personalkostnader	7 752	10 778
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30 047	28 959
<i>varav medlemsbidrag</i>	28 496	27 192
Övriga kortfristiga skulder	2 553	1 704
	108 096	117 635

7.4 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (tkr)

Kassaflöde från den löpande verksamheten	2017	2016
Resultat efter finansnetto	- 1 371	2 799
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet:		
Av- och nedskrivningar	4 373	3 439
Förändringar i avsättningar	5 440	3 788
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet</i>	8 442	10 025
Ökning (-) /minskning (+) av fordringar	- 41	- 24 405
Ökning (+) /minskning (-) av kortfristiga skulder	- 9 538	42 048
Kassaflöde från den löpande verksamheten	- 1 137	27 668
Kassaflöde från investeringsverksamhet		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	- 599	- 42 281
<i>Kassaflöde från investeringsverksamhet</i>	- 599	- 42 281
Periodens kassaflöde	- 1 736	- 14 613
Likvida medel vid årets ingång	24 965	39 578
Likvida medel vid årets utgång	23 229	24 965
	- 1 736	- 14 613

Denna årsrapport är fastställd av kommunalförbundets direktion den 13 mars 2018

Gunnar Barke

Annika Tännström

Fredrik Larsson

Bertil Kinnunen

Crister Carlsson

Jim Aleberg

Ulric Andersson

Johan Örjes